

**MAPS PATTERN IN
ANNUAL BOARD EXAMINATION
MARCH 2020**

Class 12th

HISTORY PAPER = 15 MARKS

SYLLABUS

PART-C

MAP QUESTION

In this part there will be one question on the map. The question on the map will be compulsory. The question of Map will be set out of the following Map of Punjab.

1. Battles of Guru Gobind Singh Ji.
2. Important Battles of Banda Singh Bahadur.
3. Ranjit Singh's Kingdom.
4. First Anglo-Sikh War.
5. Second Anglo-Sikh War.

ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ
ਸੈਸ਼ਨ: ਮਾਰਚ 2020
ਵਿਸ਼ਾ: ਇਤਿਹਾਸ (ਜਮਾਤ - ਬਾਰਵੀਂ)

Typology of Questions marks	Number of questions	Marks Division	Division of Syllabus		Total
			Part A	Part B	
			Unit 1 to 10	Unit 11 to 22	
A. Objective Type Questions	Q.1-(sub parts) (Q.I to X)	01 mark	5	5	10 Marks
B. Short Answer Questions	Q.2-(sub parts) (Q.I to X)	03 marks	5	5	30 Marks
C. Long Answer Questions	Q.3-(sub parts) (Q.I to X) to be attempt 7	05 marks	5	5	35 Marks
D. Map	Q.4	15	5 places x 2marks = 10 marks Explanation 5x1=5 marks		15 Marks

(ਭਾਗ-ਸ)

- **Total Marks: 15**
- **ਨਕਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ**

ਭਾਗ-ਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨਕਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁੱਲ 15 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। 10 ਅੰਕ 5 ਸਥਾਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਤੇ 5 ਅੰਕ ਹਰੇਕ ਸਥਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਣਗੇ (20-25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ)। ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ 100% ਆਂਤਰਿਕ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਧੀਆ ਅੰਕ ਲੈਣ ਸੰਬੰਧੀ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੁਕਤੇ

- **ਲਿਖਾਈ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੀ ਹੋਵੇ**
- **ਨਕਸ਼ੇ ਕੇਵਲ ਪੈਨਸਿਲ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੇ ਭਰੇ ਜਾਣ**

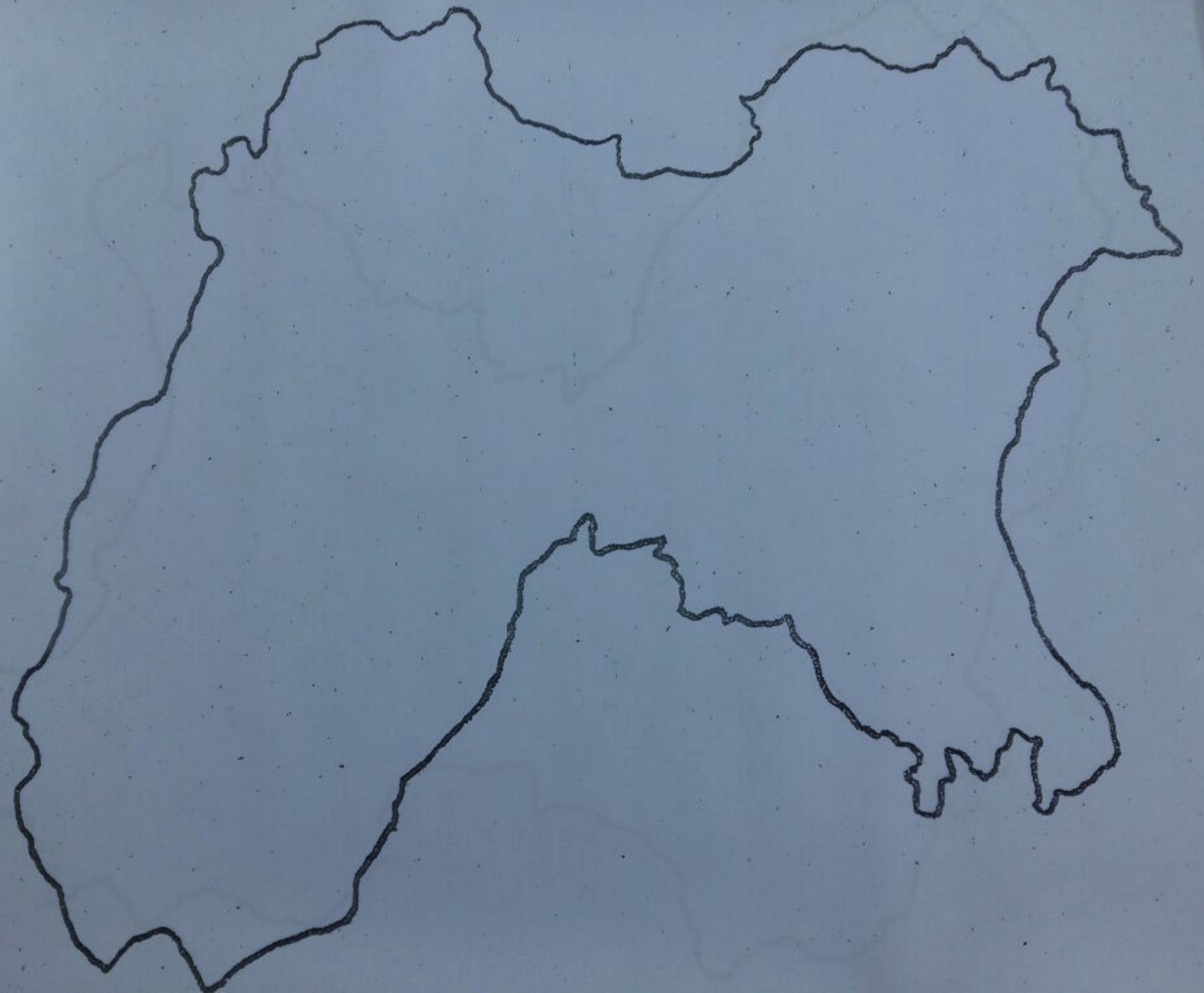
(ਨਕਸ਼ੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

ਭਾਗ-ਸ

(10+5=15)

31. (ੳ) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਨਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦੇ ਪੰਜ ਸਥਾਨ ਦਿਖਾਉ । 10
- (ਅ) ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ (20-25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਕਰੋ । 5
- ਜਾਂ
- (ੳ) ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਨਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦੇ ਪੰਜ ਸਥਾਨ ਦਿਖਾਉ । 10
- (ਅ) ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ (20-25 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਕਰੋ । 5

ਪੰਜਾਬ
(1947 ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ)
ਦਾ ਮਾਨ
ਚਿੱਤਰ

Class 12th

GEOGRAPHY PAPER = 8 MARKS

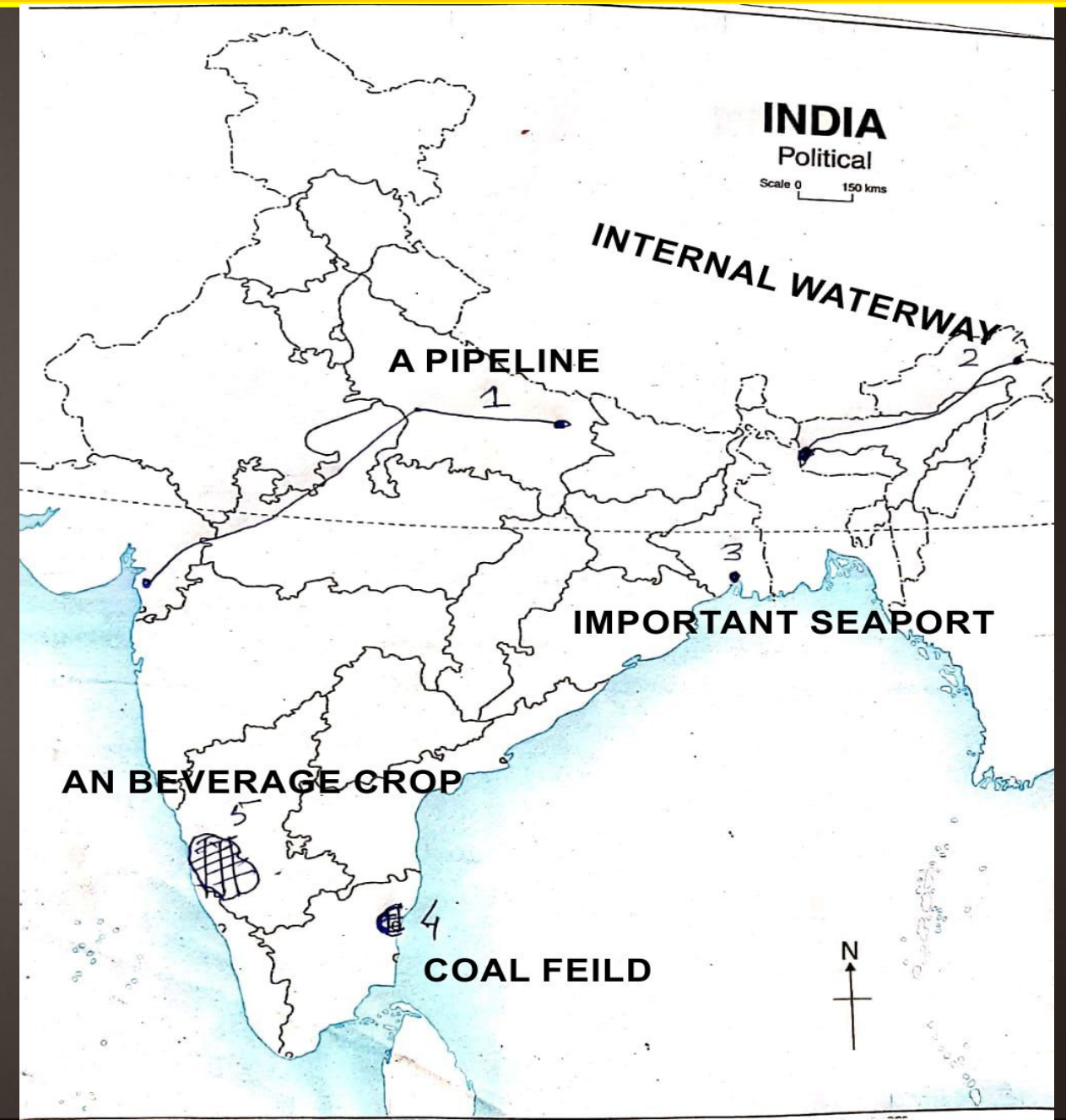
ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ
ਸੈਸ਼ਨ: ਮਾਰਚ 2020
ਵਿਸ਼ਾ: ਭੂਗੋਲ (ਜਮਾਤ - ਬਾਰਵੀਂ)

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ/ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)	ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 2-3 ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ)	ਚਾਰ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (60-80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ)	ਛੇ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (150 ਤੋਂ 250 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ)	ਨਕਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਸੈਕਸ਼ਨ 1 (8 ਅੰਕ)	ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (16 ਅੰਕ)	ਸੈਕਸ਼ਨ 3 (20 ਅੰਕ)	ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 6 (18ਅੰਕ)	ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਤੋਂ 8 (8 ਅੰਕ)
8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ (8x1=8 Marks) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।	8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ (8x2=16Marks) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।	5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ (5x4=20Marks) (8 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ)	3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ (3x6=18 Marks) ਹਰੇਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਹੈ।	1 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਥਾਨ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨਾ (4 Marks) 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਖਾਲੀ ਥਾਕੇ ਵਿੱਚ ਭਰਨਾ (4 Marks)
Unit II to Unit IV (ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਰ Unit ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ)	Unit I to Unit V (ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਰ Unit ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ)	Unit I to Unit V (ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਰ Unit ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਵੇਗਾ)	Unit I to Unit V	Unit I to Unit V

Section 7 (ਨਕਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਾਰ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

Total Marks: 4

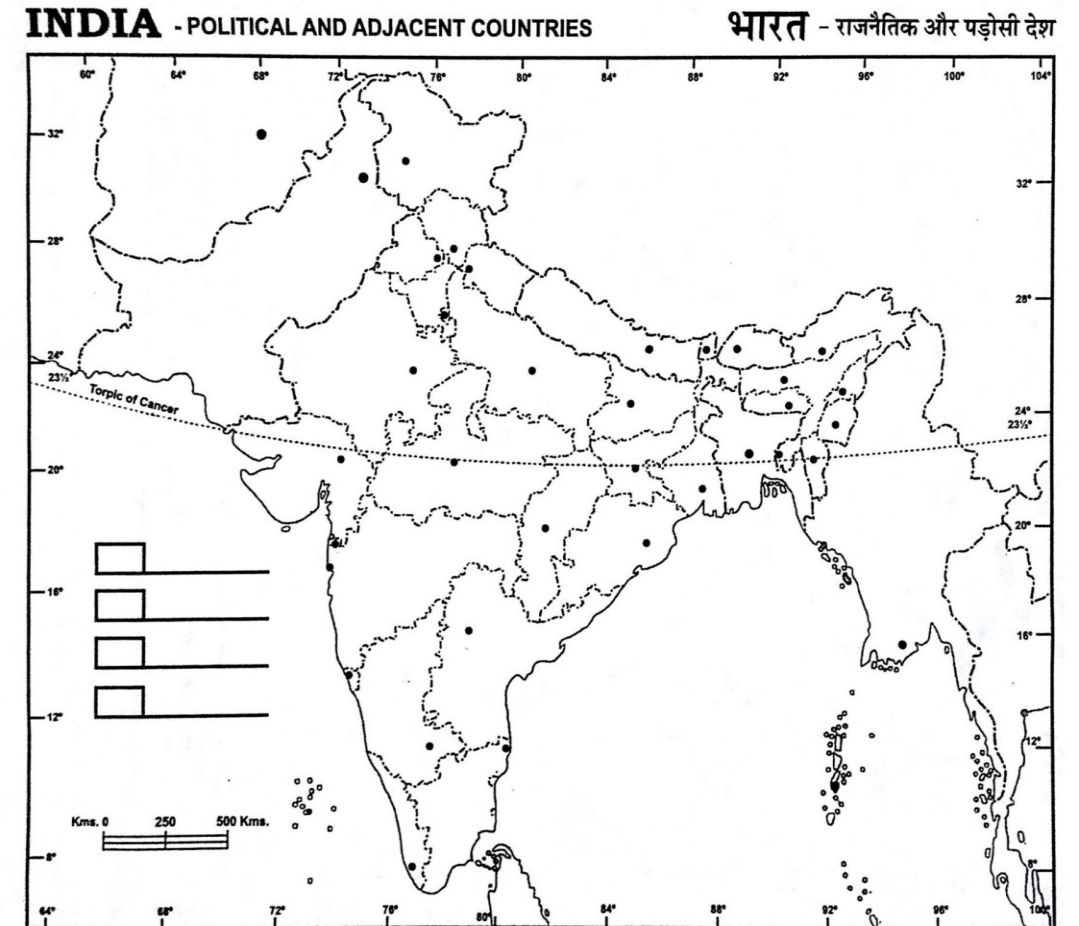
- Total:- 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ
- ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਪੰਜ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨੀ ਹੈ।
- ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ Political Map ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Section 8 (ਨਕਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਾਰ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

Total Marks: 4

- Total:- 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ
- ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ (ਖਾਲੀ ਖਾਕੇ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ 4 ਸਥਾਨ ਭਰਨੇ ਹਨ।
- Unit I to Unit V
- ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ Political Map ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Class 10th

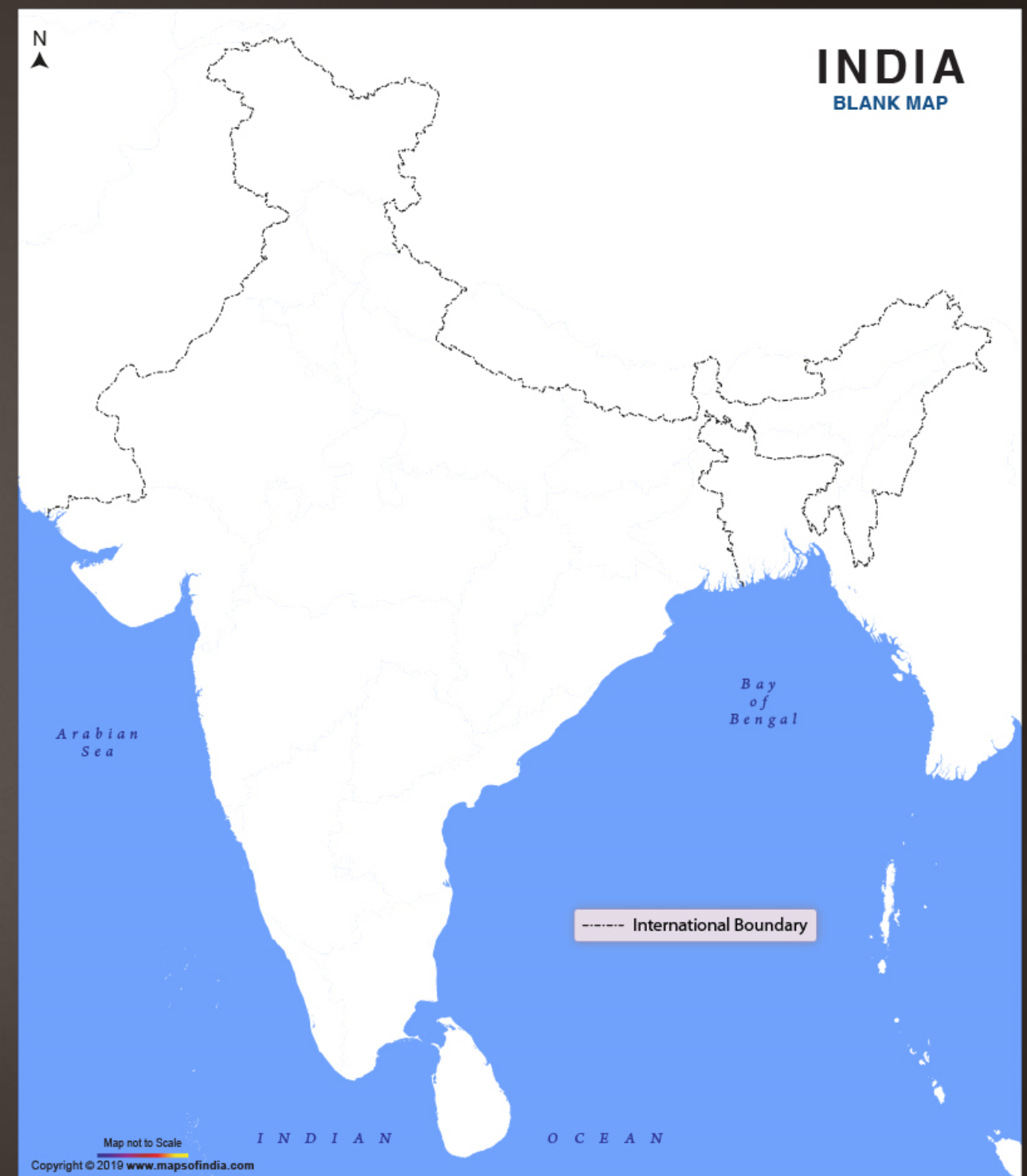
SOCIAL STUDIES = 10 MARKS

(ਭਾਗ-ੳ ਭੂਗੋਲ)

ਨਕਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁਲ ਅੰਕ: 5

- ਦਿੱਤੇ ਗਏ 8 ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 5 ਸਥਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਭਰਨੇ ਹੋਣਗੇ
- ਹਰ ਸਥਾਨ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਹੋਵੇਗਾ।

1. ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
2. ਧਰਾਤਲ
3. ਜਲਵਾਯੂ
4. ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ, ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ
6. ਭੂਮੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ
7. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਧਨ
10. ਜਨ-ਸੰਖਿਆ

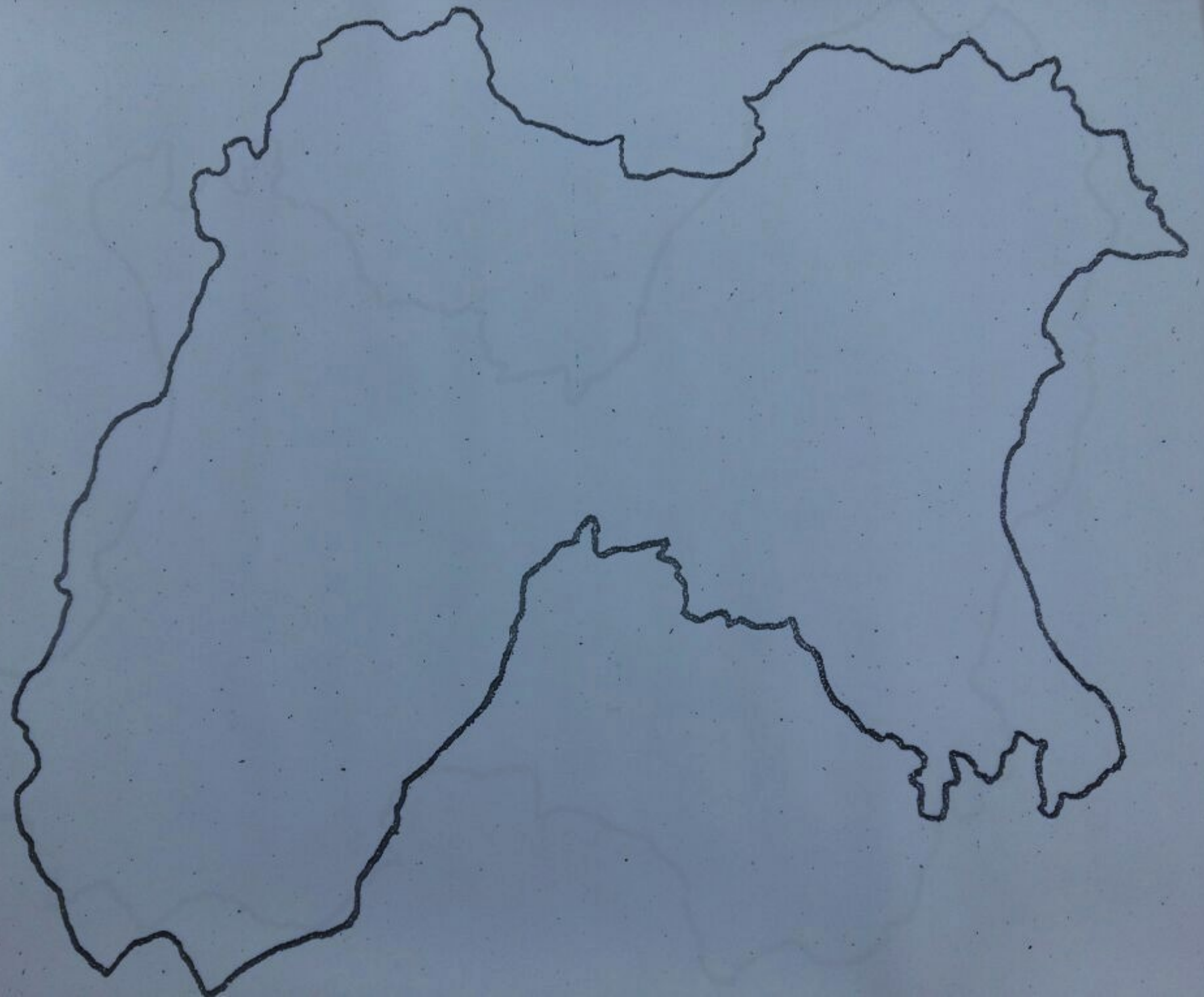
(ਭਾਗ-ੲ ਇਤਿਹਾਸ)

ਨਕਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁਲ ਅੰਕ: 5

- ਦਿੱਤੇ ਗਏ 8 ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 5 ਸਥਾਨ ਪੰਜਾਬ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਭਰਨੇ ਹੋਣਗੇ
- ਹਰ ਸਥਾਨ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਗ-ੲ (ਇਤਿਹਾਸ)

1. ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ।
2. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਵਸਥਾ।
3. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ।
4. ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤੱਕ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ।
5. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ।
6. ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ।
7. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਢਲਾ ਜੀਵਨ, ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ।
8. ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਉਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ।
9. ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚੋਣ।

Class 8th

SOCIAL SCIENCES = 10 MARKS

(ਭਾਗ 1- ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ)

ਨਕਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁਲ ਅੰਕ: 10

- ਦਿੱਤੇ ਗਏ 12 ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 10 ਸਥਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਭਰਨੇ ਹੋਣਗੇ
- ਹਰ ਸਥਾਨ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਥਾਨ ਦਰਸਾਓ:-

1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਮੈਦਾਨ
2. ਗੰਗਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ ਦਰਿਆ
3. ਜਲੰਢੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ
4. ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਰਾਜ
5. ਸਦਾਬਹਾਰ ਜੰਗਲਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ
6. ਪਰਬਤੀ ਅਤੇ ਡੈਲਟਾ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਨਸਪਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਖੇਤਰ
7. ਕੱਚੇ ਲੋਹੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰ
8. ਮੈਗਨੀਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰ
9. ਸੋਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰ
10. ਤਾਂਬੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰ
11. ਅਬਰਕ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰ
12. ਬਾਕਸਾਈਟ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰ
13. ਕੋਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰ
14. ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰ
15. ਚਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸਥਾਨ
16. ਕਣਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸਥਾਨ
17. ਝੋਨਾ (ਚਾਵਲ) ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸਥਾਨ
18. ਕਪਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸਥਾਨ
19. ਪਟਸਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸਥਾਨ

THANK YOU!

Mrs. Bindu Gulati
Assistant Director cum
State Project Co-ordinator (Humanities)